

Izhaja :
vsako sredo popoldne
in soboto zjutraj.
Stane za celo leto 15 L.
" pol leta 8 "
" četrt leta 4 "
Za inozemstvo celo leto
35 L.
Na naročila brez do-
poslane naročnine se ne
moremo ozirati.
Odgovorni urednik:
Polde Kepermlje.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 27

V Gorici, v soboto 4. aprila 1925.

Leto VIII.

Nefranklana pisma se
ne sprejemajo. Oglasi
se računajo po dogovoru
in se plačajo v naprej.
List izdaja konsorcij
„GORIŠKE STRAŽE“
Tisk Zadrugne tiskarne
v Gorici
Riva Piazzutla št. 18.
Uprava in uredništvo:
ulica Mameli štev. 5.
— (prej Scuole). —

Mučeniki.

Pri obrambi svoje topoglave breznačelnosti, katero smo morali v zadnjem času parkrat razgaliti pred široko javnostjo, naši slovenski komunisti radi igrajo užaljeno nedolžnost. Pravijo, da si jih izberemo za tarčo tedaj, kadar smo sklenili s tržaško svobodomiselnostjo gospodo premirje. Ta izgovor je pa docela jalov.

Prvič: Mi smo načelni nasprotniki politike, ki jo vodijo gospodje okrog »Edinosti«. Kadar vidimo in čutimo potrebo, da v obrambo najbištevnejših interesov pretežne večine našega ljudstva moramo spregovoriti jasno in odločno besedo, to brez ozira na desno in levo tudi storimo. V tem oziru ne poznamo nikakega premirja.

Drugič: Če smo v zadnjem času parkrat ožigosali neplodno in kvarljivo delovanje komunistične stranke, smo to storili, ker nam je tako velevala naša dolžnost.

Se več! Skoro v lastno sramoto moramo priznati, da smo predolgo trpeli, da se je komunizem s svojim puhlim besedičenjem zajedel v široke plasti našega ljudstva ter jih zastrupil.

Ne, ne, gospodje komunisti! Vloga mučnikov, ki bi jo radi igrali, vam prav nič ne pristaja. Lasite si jo s hinavskim namenom, da bi še nadalje v kalnem ribarilu in zaslepljivosti nepoučeno mladino. Kar smo napisali na vaš naslov, je globoka in žalostna resnica. Vsaka beseda, ki smo jo izrekli, je bila vtiseljena in opravičena. Grešili bi nad našim pretrpinčenim narodom, če bi hoteli kako besedo preklicavati.

Živeli smo v dobri veri. Demokracija in socialni duh, ki vedno bolj prekvaša vsa ljudstva, se nam je zdel takozv. vzvišen in svet, da si nismo mogli misliti, da bi ga kdo sebično izrabljaj. Vedeli smo, da nas ločijo načelna nasprotstva, toda v svoji poštenosti smo vas previsoko cenili. Uverjeni smo bili, da imate z našim ljudstvom

iskrene, čeprav pogrešene namene. Menili smo, da ga hočete v resnici poplemeniti, duševno razgibati ter socialno in gospodarsko dvigniti.

Bridko smo se varali. Z jedko trpkostjo smo morali spoznati, da so sadi, ki jih poganjajo komunistični nauki po deželi, nezdravi, nezreli, strupeni. In tedaj je bila naša dolžnost, da smo v obrambo našega ljudstva dvignili svoj glas in povedali odkrito besedo.

Bilo je za nas tudi v resnici porazno, ko smo se začeli vglabljeti in preiskovati razmere katere vstvarja komunizem po deželi.

Ogromno, večmilijonsko gospodarsko škodo, katero so komunistični prvaki povzročili našemu ljudstvu s svojim »Čergom«, smo že zadostno označili, zato se danes z njo ne bomo bavili. Tudi ne bomo naštevati različnih drugih težkih gospodarskih škod, ki so jih komunisti z raznimi drugimi slimi ustanovami navelili na izmučena ramena našega trpinca.

Veliko bolj usodno in porazno je delo, ki so ga izvršili komunistični agitatorji v duševnem oziru.

Posuroveli in podivjali so ponekod našega človeka s svojimi omejenimi, brezplodnimi in krvavimi idejami tako, da ni več dostopen za razsodno misel. Izkustva, ki smo jih tozadevno sami doživeli po nekaterih vaseh in glasovi, ki jih dobivamo z dežele, morajo vzbuditi najostrejši odpor in najodločnejšo obsodbo vsega komunističnega gibanja. Naša beseda, da vstvarja komunizem ljudi »brez duše in srca« je bila še premila. Zato čutimo v sebi sveto dolžnost, da nadaljujemo z neizprosno borbo napram krivim komunističnim naukom in razkrinkamo na vsej črti njihovo svetohlinsko »mučeništvo«. Komunistični preroki niso nikaki mučniki, temveč brezvestni zapeljivci našega primorskega ljudstva.

Kaj se godi po svetu?

Jugoslavija odloča te dni, kako se bo odslej naprej razvijala njeno politično življenje. Ali se bodo bratje, ki živijo pod isto streho, pobotali med seboj in si pravično delili dedščino svojih očetov, ali bo hotel eden imeti več kot drugi in se bodo še naprej pestili, dokler ne bode od prepira imel tujec največ dobička. Kdor zasleduje, kako tečejo pogajanja v Beogradu med tremi jugoslovanskimi narodi, mora z žalostjo reči, da ne kaže dobro.

Tekma dveh kulturnih območij.

Narodni »prvaki« ne prisluškujejo željam in hotenju širnih ljudskih plasti, ki hočejo sporazum, da vznikne mlada država v vsej svoji mladi veličini. Ne; oni so podedovali še zapuščino navedenega propalega Bizanca, kjer je določevala politično usodo države osebna korist, čast, slavo, volje, denar in mnogoteri skriti in tihi prsti, ki jim ni bilo mar ljudskih koristi.

Bizanc sam je pa srkal te gnile sokove od pomelkuženih izhodnih narodov. Ona črta, ki poteka — o nesrečne usode slovenske — skoro na meji med Srbijo in Hrvačo, loči dva svetova. Zapadni del je živel v stiku z globokim vrelcem, ki je ob propadu rimskega cesarstva znova dal

piti svetu življenjske pijače, s katoličanstvom. Visoko razvita zapadna kultura je kaj kmalu vcepila prebivalcem to stran one kulturne meje duh pravega demokratizma, pravo pojmovanje človeških, narodnih in osebnih pravic. Ta čut se je neprestano stopnjeval v dolgoletnih borbah Slovencev in Hrvatov za svojo zemljo, svoje šole, za jezik in lastno kulturo. Ob vstopu v Jugoslavijo — sta bila oba ta dva naroda uverjena, da se bo odslej naprej njuno življenje brez ovir razvijalo v začetni smeri.

Južni Slovani onstran tiste meje, ki jo je v glavnih obrisih že določil razpad rimskega cesarstva v vzhodno in zapadno polovico, so prišli pod vpliv pravoslavja. Ta razkol, ki sta ga povzročila Focij in Mihael Cerularij, carigradska partiarha, ni prinesel južnim Slovanom srečnih dni. Pustimo na strani versko-politične spore; pomislimo le, da je pravoslavna cerkev postala kmalu neke vrste državna ustanova, ki je s svojo okostenelostjo ohromila vsak polet pravoslavni slovenski narodov. Vsled petstoletne turške sužnosti so Srbi zaostali, razvil se jim je sicer živ narodnostni čut, a ta se je kazal le v brezprimernem junaštvu posameznih mož, jedro ljudstva je bilo pa robsko. Ko so v 18. stoletju vstali

srbski narodni probuditelji s Svetozarjem Markovićem na čelu in ustvarjali srbsko samostalnost, je zazijal med ljudstvom in njegovimi voditelji prepad. Ti slednji so hodili v šolo v skrajni evropski zapad in se odtujili ljudski duši. Oni so se prehitro dvigali in niso znali istočasno dvigati ljudske izobrazbe, niso znali ljudstva usposobiti, da bi tudi ono postalo politično zrelo. Zato je vse vodstvo državnih poslov prešlo v roke nekaterikov, ki smatrajo to za svoj monopol in vladajo brez ljudstva. Zdravi in nepokvarjeni srbski narod to čuti, a nima še dovolj politične moči, da bi vrgel vlastodržce, ki so vrhu bizantinske dedščine še vkovani v verige zapadnega brezverstva. Slovenci in Hrvatje morajo torej voditi borbo s to gornjo plastjo srbskega naroda ki se je svojemu ljudstvu že odtujila: Odtod ti večni prepiri in boji, večne volitve in razpuščanja zbornice, a odlašanje in odlaganje sporazuma, ki ga tako želi zdravo jedro vseh Slovencev, Hrvatov in Srbov.

Položaj po volitvah.

Marsikdo je upal, da bodo letošnje volitve prinesle Jugoslaviji sporazum. Volilni izidi so pa bili taki, da se je takoj uvidelo, da je cilj še vedno daleč. Vlado strank so sicer dobile večino mandatov, ker je volilni red tako prikrojen. Blok sporazuma, kot so se nazivale opozicijske stranke, je pa imel za seboj večino volivcev. To dejstvo je vplivalo porazno na radikale in samostojne demokrate. Pa tudi v slučaju glasovanja so bile vladne stranke v nevarnosti, ker je njih večina štelja jedva 11 glasov več. Zato je bilo treba misliti na drug izhod.

Stari načini.

V Jugoslaviji imajo čl. 18. zakona o zaščiti države, ki pravi: ne morejo opravljati javne funkcije, niti ne morejo biti narodni poslanci oni, ki pripadajo komunistični stranki ali združenju, ki je s tem zakonom prepovedano. Pa so imeli vladni poslanci kar so hoteli. Dejali so: »Dokazujemo, da so poslanci Radičeve stranke odvisni od ukazov komunističnih poglavarjev v Moskvi, da so sprejeli komunistično mišljenje in da je njih stranko učlanil g. Radič v komunistično kmečko internacionalo. Ko to dokažemo, lahko razveljavimo na podlagi zakona o zaščiti države Radičeve mandate in se otresemo neprestanega strahu.«

Časopisje je jelo poročati o raznih komunističnih zarotah v Zagrebu, Ljubljani in po celi Sloveniji. S tem naj bi se ustvarilo javno mnenje za razpravo v verifikacijskem odboru. Javnost naj bi se pripravila na to, da so bili Radičevci v zvezi z ljudmi, ki so rovarili proti državi. Dne 16. marca so se zbrali člani verifikacijskega odbora. Radikalni poslanec Simonovič je dokazoval, da je kmečka internacionala komunistična; ker je Radič svojo stranko pri tej včlanil, je tudi hrv. republikanska seljačka stranka komunistična in je treba zato njenim poslancem zabraniti prihod v zbornico. Razen tega so pa samostojni demokrate še predlagali, naj se preišče, če so tudi poslanci slovenske ljudske stranke na Štajerskem pravilno izvoljeni. V bregalniškem okraju naj se pa razpišejo ponovne volitve, češ, da so se tam vršila nasilstva.

Opozicija je v znak protesta odšla s seje, med tem so pa radikalni in demokratski poslanci sprejeli vse

predloge in s tem uničili 61 Radičevih mandatov. Ta sklep je pa morala potrditi še narodna skupščina. Vse je kazalo, da se bodo posrečili ti stari načini, ko hoče gotova struja hrvatske poslance razvpiti za protidržavne ljudi.

Odločitev v zbornici.

Seje narodne skupščine so kazale zelo žalostno lice; ni še tako hudo, da so radikali pretepli vseučilišnega profesorja poslanca Bazalo, ker jim je zabrusil v obraz, da so vladni poslanci, ne pa ljudski zastopniki; bolj žalostno je dejstvo, da so se ugotovila nasilstva tekom volitev po vsej državi. In to je precej zatemnilo jasno sliko mlade države v inozemstvu. Nekateri poslanci so v svojih govorih sramotno blatili katoliško duhovščino, da so se celo njih lastni pristaši zgražali nad takim čudnim načinom noslančevanja. Pri tej napetosti duhov se je morala odločiti usoda Radičevih poslancev.

Koj spočetka se je pojavilo v vladni večini dvoje mnenj. Samostojni demokrate so bili odločno za to, naj se hrvatski poslanci ne puste v parlament. Politično spretnejši radikali so pa med tem tiho delali.

Radičevci so se prelevili.

Najprej sta zagovarjala overovljenje hrvatskih mandatov dr. Bazala in dr. Polić. Njuna govora sta bila pravno utemeljevanje radičevskega stališča. Za njima je pa govoril radičevski poslanec Šuperina, ki je popolnoma slegel dosedanje republikansko hrvatsko Radičevo haljo in izjavil, da brez pridržkov sprejema monarhizem in da je trdno uverjen, da so Srbi, Hrvatje in Slovenci en narod.

Ko so slišali na vladnih klopih take besede, so takoj dali migljaj vladnim novinarjem, naj se ne zavzemajo več za popolno uničenje Radičevih mandatov, pač pa naj zapišejo, da je vse odvisno od izjav voditeljev hrvatskega kluba.

Še bolj napeto so politični krogi pričakovali govora Pavla Radiča, nekakega zaprtega hrvatskega vodje Štefana Radiča, ki vodi namesto svojega strica hrvatsko republikansko seljačko stranko. Ta je izjavil še več kot Šuperina. Dejal je, da govori v imenu Štefana Radiča in vse stranke in priznava stanje kakoršno je vstvarjeno z vidovdanske ustavo. S tem so se Radičevci popolnoma odrekli svojim prejšnjim načelom in potisnili odločitev o svojih mandatih vladni v roke.

Pri večerni seji istega dne je prišlo že do glasovanja. Potrdili so vse štajerske mandate SLS. S tem so demokrate same sebe kronili. Volitve v bregalniškem okraju so bile priznane. Za tem se je dvignil radikalni poslanec Protić in predlagal, naj se ne prizna poslanska pravica naprtim voditeljem HRSS (ti so: Stjepan Radič, Vladimir Maček, Josip Predavec, Košutić, dr. Juraj Krnjević in Štefan Košutić), poseben odbor naj sklepa o 24 poslancih, ki so že bili prej poslanci, vsi novi poslanci Radičeve stranke se pa naj priznajo. Predlogi so bili sprejeti.

Gordijski voz.

Kdor motri politični vrvež v Jugoslaviji, se mu mora zazdeti, da opazuje iz zgodovine znani gordijski voz v svetišču, ki se je tem bolj zavozlaval, čim bolj se je kdo trudil, da ga odmota. Vrtoglava politika Radičeve stranke je veliko kriva, da še ni prišlo, čeprav ne do kulturnega zlitja, pa vsaj do poštenega političnega sporazuma med tremi južnoslovanskimi narodi. Slovenska ljudska stranka je

vedno dosledno izjavljala, da morajo vsi opozicionalci v zbornico in se tam boriti za svoje pravice. Zdaj pa, ko je vlada vrgla Radićevo stranko na kolena, gre pa ta v svojih izjavah tako daleč, da je za njo že poniževalno. *Idejno* je zmagalo mnenje opozicijskega bloka, da morajo Hrvatje v parlament; ker se niso pustili pregovoriti prej, so jih zdaj prisilili. To dejstvo samo na sebi je razveseljivo, ker se s tem neha poudarjanje Radićeve države v državi. Vozel pa s tem še ni odmotan.

Ker se menda celo Radić, ne le ostali člani opozicijskega bloka ne strinjajo z besedami g. Pavla Radića, ki je šel predaleč, je postal položaj še bolj nejasen. Radikalni žanjejo sicer trenuten uspeh; njih vladanja ne bo več opozicijski blok tako zelo ogrožal, a so li s tem uspehom razvojljati tudi goridijski voz, ki se mu pravi v Jugoslaviji *sporazum*, bodo pa pokazali prihodnji dnevi.

Nemške volitve.

V nedeljo 29. marca je bila vsa Nemčija na nogah. Volila je naslednika umrlemu predsedniku Ebertu, svojega državnega poglavarja. Po berlinskih ulicah so trobili in drdrali avtomobili vseh strank in vozili volivce, predvsem iz oddaljenih delavskih predmestij. Množica, ki je postajala pred volivnimi lokali je pa vpila »Živio« ali »doli z njimi«, kakor je pač plapolala na avtomobilu republikanska ali monarhistična zastava. Oba tabora, monarhistični in republikanski, sta se dobro zavedala, da morata napeti vse mišice, če hočeta, da bo nad Nemčijo plaval zopet pruski orel ali pa se vila republikanska zastava.

Napovedi so se uresničile.

Komaj so padle zadnje grude zemlje na krsto pokojnega državnega predsednika, so se že stranke jele posvetovati o kandidaturah. Vsak dan se je oglašil s kakega konca nemške države nov glas: »Tega nočemo; oni je preveč radikalen; hočemo nazaj staro monarhijo; živel republik!« Vsa ta mnogovrstna gesla so že kazala, da se bo skušalo sesti na predsedniški stolec toliko kandidatov, da ne bo nobeden od njih dobil potrebnega števila glasov. Sedem kandidatov:

Jarres za desničarski monarhistični blok;

Braun za socialne demokrate;

Marx za katoliški centrum;

Thälmann za komuniste;

Hellpach za demokrate;

Heldt za bavarsko ljudsko stranko in Ludendorff za nemške fašiste, je lovilo volivne glasovnice. Zato se je že ob začetku volivne borbe proročevalo, da ne bo nihče od te sedmice dobil nadpolovične večine vseh glasov, kolikor jih je potrebnih za izvolitev.

Moč nemških strank.

Volivni izidi so jasna priča, kako je katera izmed nemških strank zasidrana med nemškim ljudstvom. Poglejmo najprej uradne številke iz teh volitev in jih primerjajmo z glasovi, ki so jih dobile posamezne stranke ob volitvah v državni zbor dne 7. decembra lanskega leta:

	sedaj	1. 1924 (okroglo)
desničarji	10.408.365	10.997.112
soc. demokr.	7.798.346	7.880.963
centrum	3.884.877	4.118.190
komunisti	1.871.207	2.769.429
demokratje	1.567.197	1.917.764
bav. ljudska str.	1.006.790	1.893.729
fašisti	284.975	906.946

Številke povedo, da so izgubili skrajneži na obeh koncih dosti na svojih glasovih. Oholi nemški general Ludendorff je doživel huiši poraz kot v svetovni vojni. Njegovo politično življenje je s tem najbrže končano. Komunisti sami so izgubili od zadnjih volitev sem preko pol milijona glasov; od volitev v maju 1. 1924., torej v kratki dobi 10 mesecev, so se skrčile njih množice na polovico! Stranke sredine so pa po večini ostale na svojih dosedanjih pozicijah.

Računati je tudi treba, da se je udeležil sedanjih volitev manjši odstotek volivcev, kot decemberskih. Vsega skupaj je volilo 26.856.002 volivna upravičenca. Od oddanih glasov je dobil monarhistični blok še ne 40 od 100 oddanih glasov, republikanske stranke skupaj pa preko 50. Ostanek so porazdelili med komuniste in bavarsko ljudsko stranko, ki nista v nobenem izmed onih dveh taborov. Zmagal ni torej noben blok in nobena stranka.

Odločitev 26. aprila.

Za ta dan se pripravljajo vsi Nemci še bolj ko za 29. marca. Pri drugih volitvah pade končna odločitev; iz-

voljen je kandidat z relativno večino glasov. Prve volitve so poučile stranke obeh blokov, da se morajo zediniti na skupne kandidate. Republikanske stranke weimarske zveze (centrum, soc. demokratje in demokratje) bodo postavile skupnega kandidata. Ne morejo se pa še odločiti ali bo to centrunaš Marx ali socialni demokrat Braun. Prvi ima vsekakor več izgledov. Desničarji bodo pa bržkone šli zopet v boj za Jarresa, ki ga bodo tudi fašisti volili. Komunisti bodo zopet postavili svojega kandidata. Boj bo hud; udeležba večja kot pri prvih volitvah, ker gre za monarhijo ali republiko.

DNEVNE VESTI.

Obvestilo.

Člane in druge stranke, ki so zaprosili Tajništvo kmetско - delavske zveze in Političnega društva „Edinosti“ v Gorici za posredovanje in razne nasvete v svojih zasebnih zadevah opozarjamo, da je tajništvo zelo obloženo z delom zaradi vojne odškodnine. Zato naj oprostijo, če ne dobijo takoj odgovora v svojih zadevah.

Tajništvo.

Odgovor finančnega ministerstva na interpelacijo Kmetско-delavske zveze.

(Iz tajništva Kmet. - delavske zveze.)

Poslanec Besednjak je vložil po nalogu Kmetско - delavske zveze interpelacijo na finančnega ministra. Finančno ministerstvo je v odgovor na to interpelacijo razposlalo včeraj brzojavna navodila na pristojne pretektore.

Prefektura v Trstu je v smislu navodil finančnega ministerstva izdala listom sledeče sporočilo:

1. Če so bile vojne dajatve priznane, oziroma izplačane kot vojna odškodnina, ne bo treba povračati že izplačane vojne odškodnine; ravno tako se bo vojna odškodnina izplačala za že sklenjene konkordate in sentence v polnem obsegu, tudi če je bilo izplačevanje ustavljeno — pod pogojem — da bodo prijavi vojni oškodovanci prizadeto škodo, ki je nastala vsled vojnih dajatev Avstriji do 24. aprila 1925.

2. Finančno ministerstvo zagotavlja, da se bodo tudi v bodočnosti reševale vojnoodškodninske prošnje v celnem obsegu italijanskega vojnoodškodninskega enotnega zakona od 27. marca 1919. št. 426. Pristavlja, da niso potrebne zaradi tega nobene rezervne izjave pri prijavi terjatev nasproti Avstriji. Mi pa svetujemo vojnim oškodovancem, da se kljub tem zagotovilom držijo naših navodil ter da vlagajo rezervne izjave in rekurze.

Sporočilo finančne prefektore daje nadalje navodila glede 70 odstotnih predumov; o tem pa bomo poročali ob priliki.

Dr. J. Bitežnik.

Smrt žanje.

Dne 29. m. m. je po daljšem bolehanju umrl znani goriški gostilničar in posestnik g. Maks Petrovič star 47 let. Njegov veličastni pogreb je pričal, kako je bil raniki »Maks« pri-ljubljen in spoštovan. N. p. v m. Preostali iskre so žalje! — V četrtek dne 2. t. m. umrl v Šempetru g. Peter Brumat, poštar v p. Dosegel je 63 let. Bil je delaven in blag mož, ki je svojo družino vzgojil v pravem narodnem in verskem duhu. Svetila mu večna luč! Spoštovani družini, zlasti njegovemu sinu, našemu vrlemu kulturnemu delavcu g. drju Mirkotu Brumatu izrekamo odkritosrčno sožalje. Pogreb se bo vršil v soboto dne 4. t. m. ob 10. uri predpoldne. —

V četrtek je nenadoma preminul tudi g. Izidor Golob, trgovec v Solkanu. V zadnjem času se mu je nekoliko omračil um in je šel iskat svojo smrt v hladne valove Soče. Pogreb bo v soboto popoldne. Blagemu pokojniku, ki je bil vzor poštenega slovenskega moža, naj bo vsemodri Sodnik milostljiv! Žalujemo ostalim naše najpri-srčnejše sožalje.

Čč. gospodom poverjenikom „Goriške Mohorjeve družbe“.

Večina gg. poverjenikov nam je že poslala nabiralne pole. Gospode, ki jih še niso poslali, prosimo, da to v kratkem storijo. Kljub temu pa lahko sprejemajo naknadne prijave še do sv. Marka (25. aprila). S tem dnem se rok za prijavo končoveljavno zaključ.

Zahvala.

Ob priliki prenosa zemeljskih ostankov pok. veleč. gospoda dr. Antona Gregorčiča iz navadnega groba v betonirano grobnico — izrekamo svojo pristrčno zahvalo veleč. g. stavbeniku in tovarnarju Josipu Mozetiču, ki je iz hvaležnosti za pokojnika brezplačno sezidal grobnico in s tem oveko-večil spomin velikega goriškega Slovenca. Pristrčna zahvala gre sl. županstvu v Št. Andrežu, ki je brezplačno odstopilo svojemu častnemu občanu odlični prostor na sredini pokopališča, zasadilo ob vsaki strani groba dve lipi, in šlo izredno na roko pri prvem in drugem pokopu. Zahvala gre sl. pevskeemu in bralnemu društvu v Št. Andrežu za krasno in v srce segajočo žalostinko, kakor tudi množici domačinov in meščanov, ki so prihiteli, da se še enkrat in sicer zadnjikrat poslove od očeta goriških Slovencev. — Slednjič bodi izrečena pristrčna zahvala domačemu veleč. g. župniku, prijatelju velikega pokojnika za opravljene molitve. — Lipe ob straneh groba bodo pozni našim potomcem pričale, da tu počiva mož, ki je ljubil svoj rod, zanj živel in umrl.

Žalujemo ostali.

Tiho, o resno delo.

»Naš Čolnič« prinaša v velikonočni številki naslednje poročilo o obširnem prosvetnem delu: »Nismo kričavi in skrivamo delo, vendar je potrebno, da podamo vsaj kratko statistiko, da bo sram one, ki se bahajo s počenim zvonom. V tekočem mesecu so se nanovo ustanovila naslednja društva: Sedlo pri Kobaridu, Sveto pri Komnu, Zgonik pri Proseku, Nemški Rut, Logaršče, Biljana, Banjšice, Barka, Vel. Žablje in Postojna. Vsa društva so se priključila Prosv. zvezi. Poleg teh društev je pristopilo k Zvezi društvo v Kobjeglavi, snuje se društvo na Gorjanskem, v Vojšči in Jelšanah v Istri. Število včlanjenih društev je naraslo na 136 brez odsekov in krožkov.

Tekom meseca je javilo prireditve 62 društev, ki so na primeren način priredile lepouspele pustne prireditve, nastope in akademije. Prosvetna zv. je v tem mesecu priredila 21 predavanj po deželi, okrožni predsedniki so izvršili 14 revizij, v Gorici sta se vršila dva telovadna tečaja, eden za člane in drugi za članice, centrala je priredila dve akademiji, izdala in založila poslovník, posredovala v 18

slučajih glede prireditev pri oblastvih, sklicala krasno uspeši občni zbor de-kliškega oddelka, vložila potom poslanca Besednjaka več interpelacij glede olajšave pri društvenih prireditvah na ministerstvo itd. To delo v enem samem mesecu govori več kot vsakdanja istoimenska dolga kričava časopisna reklama o prireditvah, ki se dajo oceniti v par stavkih. Je pač res: čim zakonitješi in manjši branje-vec, tem hujše vpitje!

Nekaj veselega za velikonoč nam nudi velikonočna številka »Našega Čolniča«. Iz nje veje živahno življenje, resno delo in lepi uspehi. Vsebina je naslednja: Na cvetno nedeljo, Mesto in vas, Čas je, da vstanemo, Nove ste-ze, Letošnja deklška skupščina, V trudu in znoju, Stoletja pričajo, Ve-černa šola, Romala sem po svetiščih, Savel — Pavel, Velikonočno pismo pevskim zborom in nebroj društvenih vesti. Žalibog, da je moralo vsled tesno omejenega prostora izostati ne-broj poročil z dežele. Prizadeta društva naj nam to blagohotno oprostite. Prihodnja številka izide začetkom maja.

Osebna vest.

V četrtek zvečer se je pripeljal v naše mesto g. Marij Šimenc, član zagrebške opere. Priznanega pevca je čakala na kolodvoru skupina prijateljev, ki mu je po kratkem nagovoru izročila pomenljiv šopek. Želimo našemu goriškemu rojaku, naj mu njegovo bivanje med nami bo v veselje in razvedrilo, obenem naj pa s svojim potovanjem po Italiji pomaga tudi nam, goriškim Slovincem, do veljave. Pozdravljen!

K šolski debati v parlamentu.

Dobil sem v Rim »Goriško Stražo«, v kateri čitam, da bom razvil v parlamentu dnevni red v prilog našega šolstva.

Toda ko je prišel v razpravo šolski proračun, se je oglašil k besedi mesto mene tovariš Tinzl.

V pojasnilo čitateljem poročam, da smo vložili dnevni red vsi trije navzoči zastopniki narodnih manjšin: Tinzl, Sternbach in jaz. Pozivali smo v dnevnem redu vlado, naj nam vrne šole v materinem jeziku. Govorila sva sicer proti šolski reformi že zadnjič Tinzl in jaz, toda zdela se nam je potrebno, da se protest ponovi, zakaj dokler nam šol ne vrnejo, ne smemo molčati. Uporabiti moramo vsako priliko, da protestiramo. Domenjeni smo bili, da razvije dnevni red tov. Tinzl. Zgodilo pa se je, da sta Tinzl in Sternbach nenadoma odpotovala in sem ostal v Rimu sam, ravno ko se je vršila debata o šolskem proračunu.

Pripravil sem se torej, da se oglašim k besedi v imenu narodnih manjšin.

Moral bi priti na vrsto na popoldanski seji, ko srečam ob vhodu v zbornično dvorano tov. Tinzla, ki se je ravnokar vračal iz Bocna.

Rekel mi je, da je pripravljen tudi on in domenila sva se, da razvije dnevni red on tudi v imenu Slovanov, ker ne moreta utemeljiti dnevnega reda hkratu dva govornika. Moj nastop je postal tako nepotreben. — Besednjak, drž. poslanec.

Mladeničem glasbenikom!

Pri mestni glasbi v Koprivnici, (Hrvatska) Jugoslavija, je praznih nekaj mest za glasbenike. Prednost imajo oni, kateri so večji več instrumentov. Kot obrtniki bi mogli tu dostojno živeti. Kdor bi hotel, bi imel tudi priliko, da se uči orgelj ali klavirja in splošno o glasbi. Oni, kateri se zanimajo, naj mi pišejo, katerih instrumentov so zmožni, in v kateri obrti so izučeni, a jaz jim na vse odgovorim in objasnim. Karlo Adamič, mestni kapelnik, Koprivnica, (Hrvatska) Jugoslavija.

Veličastna shoda vojnih oškodovancev v Dornbergu in v Kanalu.

Kmetско - delavska zveza je priredila v nedeljo dne 29. marca zborovanja vojnih oškodovancev v Dornbergu in v Kanalu. Velika dvorana

dobivajo. Upravnih uradnikov je 111 tisoč; njih plače znašajo skupaj 1 milijardo 285 milijonov lir letno. Učnih moči je 40 tisoč z 200 milijoni skupne plače. Vojaških uradnikov je 104.000; država rabi za njih plače 1 milijardo 940 milijonov lir. Železničarjev je 175

tisoč; ti dvignejo iz državne blagajne 1 milijardo 940 milijonov lir. Cela armada uradnikov šteje 512.000 oseb. Davkoplačevalci pa morajo seči globoko v žep, da pripravijo za to armado potrebnih 5 milijard in 112 milijonov lir na leto!

Kaj je novega na deželi?

Podgora nad Vrtovinom.

O Podgori pri Gorici večkrat čitamo, redkokdaj pa o našem gorenjem Vrtovinu ali Podgori. Petdeset let že ni bilo pri nas nobene večje znamenitosti. Dne 25. marca pa smo obhajali zlati jubilej našega toliko nam priljubljenega Marijinega znamenja, ki stoji blizu pod školom sv. Pavla, ob poti proti Kuciju. Lično kapelico, v kateri se je tudi že maševalo za časa vojne, je z originalnim čopičem preslikal domači umetnik, na kar smo na Marijino oznanjenje na slovesen način prinesli nov, dragocen kip Marije Pomočnice, ki naj bi nam pomagala v dušnih in telesnih stiskah in tudi v vremenskih nezgodah, vsled katerih naše Podgore silno trpi. Velikanska procesija pobožnih in pevajočih vernikov se je iz kamenske farne cerkve tri četrt ure časa mirno pomikala skozi sedem res okusno izdelanih slavolokov. Vsa čast Podgorcem! Vrhunc slavnosti pa je bil dosežen, ko smo se po ognjevitih besedah č. g. župnika vsi navdušeni za čast in ljubezen do Marije njej posvetili ter jo izvolili za svojo vrhovno Zavetnico in Gospo. Sklenili smo, da naj bo ta kapelica Marije Pomočnice naša prva in najbližja romarska pot.

Iz Zakojca.

Že dolgo se nismo nič oglašili. Čitatelji »Goriške Straže« bi že lahko mislili, da se nam predobro godi, ker ni nobenega glasu od nas, pa temu ni tako. Tudi nas pritiska beda od vseh strani. Pretečeno leto nas je obiskala parkrat toča in nevilnita ter napravila mnogo škode, tako da so bili poljski pridelki prav pičli. Večina ljudstva bo primorana kupovati živež. Draginja pa raste vsaki dan bolj. Ljudstvo gleda s strahom v prihodnost in se vprašuje kaj bo. Od druge strani pa nas navija davčni vijak, da smo že vsi ožuljeni. Toliko vrst davka so nam naložili, da si navaden človek niti vsega zapomniti ne more. Enkrat zemljiški, drugič dohodninski, pa od živine, pa od hiše itd. Ker že govorimo o davku mislimo, da ne bo odveč, če nekoliko pojasnimo, kako nepravilno je razdeljen. Na splošno je pa v naših hribih ves davek previsok v primeri z dohodki, to vidimo pri nas in po celi okolici. Vzemimo za vzgled dva posestnika, ki imata oba v eni legi zemljišče in enake velikosti in sta tudi v prejšnjih časih plačevala približno enak davek, zdaj pa plača eden skoraj polovico več kakor drugi. Enako je pri dohodninskem in vsakem drugem davku. Posebno pa nas je presenetilo, ko smo prejeli večinoma vsi poziv od davkarje iz Idrije, da podpišemo konkordat za hišni davek. Pomislite, ljudje božji, od takih bajt, kakor so pri nas še zakon ne zahteva davka; idrijska davkarja pa! Koliko nepotrebnih stroškov in poti je to povzročilo ubogim davkoplačevalcem. Od nas v Idrijo je šest ur in nazaj šest je dvanajst, če pa nisi ob določenem času tam, boš čakal do drugega dne. Mnogi so zamudili poldrugi dan. Če bo šlo tako naprej, mora kmetski stan propasti.

Davkoplačevalci.

Kamno pri Kobaridu.

(Čreda brez pastirja.) Naši vaški snoparji bodo praznovali na veliko-nočni pondeljek obletnico, odkar so se zabil v snop. Peljali se bodo z avtomobilom v Kobarid k prisegi. Njih družba šteje 20 ljudi; polovica je fantov, polovica pa celo gospodarjev. Vsa naša vas pa šteje konaj 80 števil. Pa ni čudno, da so se ti pustili premotiti. Premamila sta teh 20 lu-

di nek Lah, ki je delal tukaj pri neki trdkli in pa učitelj Štih. Čez par dni sta jo pa oba popihala in ju ni več videti po naši vasi. Snoparčki so ostali sami, kot ovce brez pastirja. Zato so zelo pohlevni in menda niti sami ne vedo, čemu so se vpisali. Upamo, da bo kmalu cela vas pozabila, kdo so bili tisti. Mi jim želimo srečno pot v Kobarid, če se še prej ne premislijo; naše fante pa pozivljamo, naj ustanovijo in se vpišejo v prosvetno društvo. Povsod že krepko delujejo društva, tudi mi smo že pred vojno imeli, zakaj bi zdaj spali?! Vzdravimo se! Vaščan.

Brje pri Rihemberku.

Zadnje čase nas neko mlado, pa domišljavo fantč, baže iz Kamni doma, pogostokrat obiskuje, ozir. nadleguje. Pravijo mu Albin. Če se ne motimo — kakor smo slišali — je to tisti komunistični evangelist, ki ima svoje tajne sestanke in pridige po Podčavenskem hribovju in skalovju — koder vneto in goreče seje in trosi blaženega Ljenua krvave resnice. Tam nekje baže ima v sredini gore (se sliši, da je v zvezi z dolgo Bradim kraljem Matjažem) veliko kovačijo ali fožino. Tja mu njegovi učenčki-so drugi nedeljo za nedeljo znašajo verige srednjeveškega robstva, katere on ponoči preliwa v neizprosne nože revolucionarnega upora. To vam je duhovit dečko! Pravijo tudi, da je s tem boljševiškim duhom prekrvalil svojo in vse bližnje občine ter pripravil godna tla za prihodnje občinske volitve, kjer bo on županoval kot nekronani Ljenuček. In še dosti drugega slišimo o njem govoriti, kar prihranimo za boljše čase... Pa nam Bricem ni dosti mari, kaj dela in govori — drugod — naj dela kar hoče! A da bi po naših briških vasicah uganjal komunistično propagando, raznašal revolucionarno, brezbožno glasilo »Delo« in sejal nauke komunizma, ki so brez duše in srca, tega pa mi poštene in narodno-zavedni vipavski Brici nikakor ne trpinjo! Ven iz naše občine s hlapcem kom. krvosesov! Briška mladina, otresi se njegovih sladko priliznenih besed in poženi ga na ono stran mosta! V svojo kovačijo naj gre h kralju Matjažu, ki ga bo podučil o drugačni revoluciji in delitvi zemljišča! Mi pa hočemo imeti vsaj v svoji občini mir; sicer, Albinček, ne boš smel zameriti, če ti bomo o priložnosti slekli hlačice, vzeli bekco in...

Štjak.

Imamo župana, ki ne zasluži tega imena. Ne bomo se spuščali v podrobnosti njegovega »delovanja«. Za danes mu samo resno pravimo: spreminite svoje postopanje! Človek, ki hoče biti zastopnik občine, naj bo potem že komunist ali fašist, ne sme s svojim ravnanjem spravljati občine v slabo luč. Če ta opomin ne bo pomagal, se bomo še oglašili.

Biljana.

Zadnji četrtek proti večeru smo sprejeli novega župnika gosp. Josipa Kosa, ki je prišel k nam iz Gabrije na Vipavskem. Sprejem je bil prirčen. Gospoda ključarja sta mu šla naproti v Gorico. Okrog pete ure se je pripeljal gospod župnik v spremstvu g. monsignora Kumarija, župnikovega brata kurata v Štanjelu in obeh ključarjev. V bližini cerkve je bil postavljen slavolok, kjer ga je čakala skoro cela fara z županom na čelu. Bila je zbrana tudi šolska mladina z učiteljsvom. Najprvo ga je pozdravil g. župan v imenu občine, nato g. župni upravitelj, kurat Milanič v Medani, šol-

ski voditelj v imenu učiteljsva in šolske mladine in g. dr. D' Ottone. Gosp. župnik se je prirčno zahvalil za ljubezni sprejem. Nato so se vsi podali v cerkev, kjer je podelil sv. blagoslov vsem navzočim. Zvečer je bila Biljana razsvetljena in pevci so peli krasno ubrane podoknice novodošlemu župniku in njegovim gostom.

Želimo novemu župniku, da bi se med nami dobro počutil in da bi bilo njegovo delo blagoslovljeno.

Iz Šturij.

Dne 27. m. m. je umrl na Fužinah v cvetu svojega življenja Alojzij Schlegl iz stare družine Schleglnoy, ki so nekdanj vodili plavže na sedaj po vojni razpadlih »Fužinah« pri izvirku Hublja. V 19. letu ga je ugrabila morilka mladine — sušica. Ker je bil ud tuk. izobr. društva, mu je to priredilo dostojen pogreb. Žalujoči družini naše sožalje!

Dolenje. (Planina).

Dne 27. m. m. nas je zapustil neumorni in požrtvovalni član našega prosvetnega društva g. Kete Fr. Upamo, da bo dobil med nami mnogo pridnih in vestnih posnemovalcev in da njegovi nauki niso padli na nerodovita tla.

Jagersče.

Dasiravno je v naši majhni vasi, veliko naročnikov Goriške Straže, se nismo kljub temu dolgo časa že nič oglašili. Po enem letu smo dobili v Jagersčah spet novega dušnega pastirja, pozdravljamo ga z veseljem srcem. Hvala prevzvišenemu kneznadškofu, ki ga je nam tako hitro poslal, ker tukaj smo zelo oddaljeni od drugih cerkva; hvala tudi gospodu župniku iz Šebrelj za požrtvovalnost in trud, ki ga je imel. Kakor povsod tako je tudi pri nas kmečki stan zelo zaničevan. Davčna bremena nas pritiskajo; vedno bolj ječi ubogo ljudstvo pod tem neusmiljenim jarmom.

Zima je skoraj minula tudi v naših hribih, se nam obljublja spet zelena pomlad. Naše pevsko in izobraževalno društvo »Sloga« pa še vedno spi zimsko spanje, dasiravno je komaj obnovljeno. Nekdaj se je glasilo lepo petje zdaj pa nič več. Fantje, dekleta, vzdromite se!

Vojsčica.

Iz naše vasi se prav redkokdaj kaj čita v »Goriški straži«. Zato ne bo odveč, če se oglašimo tudi mi. Pri nas je, kakor povsod, delo na polju vsled neugodnega vremena zaostalo; zdaj pa pride vse na kup. Razmere so pri nas slabe, zaslužka nič; mnogi mislijo na izselitev v druge države. Pred štirinajstimi dnevi sta nas zapustili dve dekleti in se odpeljali v južno Ameriko, za svojimi zaročenci. Želimo jima srečno pot in obilo sreče onstran morja. — Od več krajev slišimo, da se ustanavljajo prosvetna društva, fantovski in dekliški krožki, kjer se goji izobrazba s čitanjem koristnih in podučljivih knjig, časopisov, s predavanji, gospodinjstvi in gospodarskimi tečaji itd. Pri nas pa vlada v tem pogledu nemarnost in brezbržnost. Vzemimo si za vzgled vasi, kjer obstojajo prosvetna društva na podlagi krščanskih načel že več let. Kako lepo je videti živalme in vesele ljudi! Odprimo oči, spreglejmo in zavedajmo se, da našnje razmere in časi v katerih živimo zahtevajo resnega in delavnega človeka. Vzdravimo se, lotimo se dela in pokažimo svetu, da še živimo!

Ponikve.

Na praznik 25. marca zvečer smo imeli v našem društvu jako lepo predavanje. Obiskal nas je g. inženir Rustja, kateri je nam predaval o gospodarstvu, za naša dekleta nekaj o

gospodinjstvu in končno o društvih in njih dobrinah. Natlačena izba naše ukaželjne mladine, med temi mnogo gospodarjev, je z velikim zanimanjem poslušala g. predavatelja, tako da so nam vse prehitro minile te tri ure, ki smo jih preživeli s prijaznim g. Rustjem skupaj. G. predavatelju smo za njegovo lepo predavanje in lepe nauke, iskreno hvaležni, ter želimo, da bi nas kmalu zopet obiskal. — Naša »Čitalnica« po svoji pustni prireditvi počiva. Ne nepočiva, marveč tiho dela. To nam pove mladina, ki se večer za večerom zbira v društvu in čita naše časopise. Dela pa tudi knjižnica. V 3 mesecih so člani prečitali nad 500 knjig.

Pa tudi gospodarsko nismo zadnji. Poleg tega, da gledamo kako bi se gospodarsko dvignili, se lahko pohvalimo z našo mlekarno, katera je našim ljudem res prepotrebna naprava. Saj imajo od tega glavni vir dohodkov. Zdaj delamo nato, da postavimo tekom leta lastno poslopje za mlekarstvo.

V kratkem se otvori tu tudi podružnica »Konsuma« iz Idrije. Upamo, da bo to tudi našim ljudem koristilo. Tako je prav, v složnosti in združništvu je naš prosep in gospodarska osamosvojitev.

Postojna.

Na praznik Marijinega oznanjenja dne 25. marca, smo imeli pri nas cerkveno slovesnost, pri kateri je bilo sprejetih 10 deklet v Marijino družbo, ki šteje sedaj 76 družbenic. Sprejetih je bilo tudi ob tej priliki 40 otrok v Marijin vrtec, ki šteje sedaj 108 članov. Upati je, da bo zrasla iz tega številnega naraščaja krepka četa fantov in deklet, ki bo pripomogla izvrševati težko delo verskega in prosvetnega preporeda naše župnije. Dobro se zavedamo velike važnosti cerkvenih kongregacij za naše ljudstvo, akoravno cerkvi odtujeni živeli našega naroda te vrste delo omalovažuje in prezira. Te kongregacije so brezdvomno večje važnosti za utrditev in vzgojitev narodnega značaja ljudstva, kakor marsikateri »narodni« plesi in zabave.

Tudi naše društveno gibanje dobiva vedno večji razmah. Poleg na novo urejene knjižnice, ki je mladini na razpolago, smo ustanovili pretekli mesec tudi »fantovski krožek«, ki šteje 15 članov. Sicer malo število, ki pa bo gotovo v kratkem času narastlo.

Pretekli predpust smo priredili dve igri »Lažidoktor« in »Lene dekle«, ki sta obe prav dobro izpadli, posebno če pomislimo, da so igralci bili po večini začetniki in novinci na odru. Omislili smo si tudi majhen, a zelo okusno urejen oder. Sedaj pripravljajo naši igralci novo igro s petjem »Volkašin«.

Ledine nad Idrijo.

Od marsikod beremo novice, zato je dobro, da se tudi z ledin malo oglašimo. Tudi pri nas marsikaj pogrešamo, kar smo pred vojno imeli. Tako smo na primer imeli krasne zvonove in lepe orgle. Zapustil nas je tudi naš dušni pastir. Že pred letom dni je šel v sosednjo državo. Izobraževalnega društva tudi nimamo. Fantje in dekleta, pustite že enkrat vedni ples in harmoniko in se pozanimajte tudi za izobrazbo in prosveto. Imamo sicer prostovoljno gasilno društvo in star pevski zbor, a člani so že v letih; mladine pa ni zraven. Naj zadostujejo za danes ti opomini; pa drugič ka več o tem. —

Naša šola je tudi marsičesa potrebna. Kam so šli tisoči, ki so potrebni za popravila? Menda tja, kamor zvonovi in orgle. Naša občina je tudi reva, odkar nas je zapustil naš prejšnji župan Eržen. Ljudstvo si ga želi nazaj. Upajmo, da bo čas prinesel kaj bolj veselih novic.

V znanje.

Tajništvo Političnega društva »Edinosti« v Gorici in tajništvo Kmetско - delavske zveze bo sestavljalo od 1. aprila naprej do 23. aprila 1925. prijave terjatev nasproti Avstriji.

Tajništvo.

Hranilnice in posojilnice v Dornbergu je bila napolnjena, ravno tako dvorana g. Križniča v Kanalu. Na obeh shodih je bilo nad 2000 vojnih oškodovancev. Na shodu v Kanalu je govoril dr. Glaser, v Dornbergu pa glavni tajnik Kmetško - delavske zveze dr. Bitezničnik. Oba govornika sta podala enotna pojasnila o dogovoru med Italijo in Avstrijo in o vojnoodškodninskem vprašanju, ki je s tem dogovorom v zvezi. Dala sta vojnim oškodovancem tudi enotna navodila, kako predvidno morajo postopati v obrambo svojih vojnoodškodninskih pravic. Na obeh shodih so zborovalci enotno sprejeli tudi resolucijo, ki je bila sprejeta na vseh shodih vojnih oškodovancev in priobčena v zadnji »Goriški Straži«. Shodu v Kanalu je predsedoval g. župan Angeli, v Dornbergu pa je bil predsednik shoda g. Budin, večletni župan in občinski tajnik v tej občini. G. predsednik Budin je zaključil shod z lepim in jedrnatim govorom:

Dragi poslušalci!

Slišali smo od g. govornika dr. Bitezničnika zlata, poučljiva navodila, kako se moramo ravnati in bojevati za lastno dobrobit in za obstanek v teh kritičnih časih. Zato si štejem v dolžnost, da se danes na tem mestu prisrčno zahvalimo našim voditeljem v Gorici, posebno še gg. drju Besednjaku, drž. posl., in drju Bitezničniku, glavnemu govorniku, ki se na vse mogoče načine prizadevajo voditi slov. ljudstvo po pravi poti in je pripeljati do zaželenega cilja — do boljše prihodnosti. Jaz sem gotov, dragi poslušalci, da dokler bomo hodili s temi gospodi po eni in isti poti, se ne bomo gotovo nikdar zgubili. Za njih trud, požrtvovalnost, za zamude in tuhtanje paragrafov smo jim dolžni skazovati vsikdar in povsod posebno hvaležnost. Ti gospodje so pravi dobrotniki in rešitelji ljudstva. Jaz sem se že večkrat prepričal o njih delovanju za gospodarstvo, omiko in kulturo. Pok. pesnika S. Gregorčiča pozlačene črke prihajajo pri mnogozaslužnih gospodih v pošte, ko pravi: »Ne samo, kar velevala mu stan, temveč kar more, to mož je storiti dolžan.« Ne bom tukaj našteval zaslug teh gospodov, ampak sklenem svoj kratek govor z besedami: Naj bi nas naša nada ne varala, naj bi naše upanje ne postalo goljufno, ampak da bi se nam vse tako lepo izteklo kakor nam je pred očmi in v srcu. V to pomagaj Bog, kojega se slovenski trpin spominja pri vsakem delu, dobro vedoč, da imamo dobro voljo in smo odločno ljudstvo. Zaključimo z vso navdušenostjo: Bog živi naše dobrotnike in rešitelje, g. dr. Besednjaka, g. dr. Bitezničnika in njihove tovariše!

Italija pomaga Avstriji.

Neka italijanska bančna skupina je sklenila, da posodi Zgornji Avstriji 60 milijonov lir, to je 18 milijonov avstrijskih šilingov. Staro prijateljstvo!

Pregnanec.

Vodja italijanske ljudske stranke don Sturzo, ki je doslej bival v Londonu, se je te dni odpeljal v Pariz. Tu je imel zadnji dan preteklega meseca javno predavanje o italijanskem političnem življenju. Pariška policija je dala zastražiti vse vhode v dvorano, ker se je bala, da ne bi kdo pregnanega vodjo italijanske ljudske stranke ne napadel.

Tako mora priti.

Predsednik časnikarskega združenja v Gorici g. Egon Cunte je bil pred nedolгим časom dejansko napaden od bivšega fašistovskega konzula, inženirja Heilanda. Posledica je bila sodna obravnava. Pri tej je bil inž. Heiland obsojen na občutno kazen. Fašistovska drevesa še niso zrasla do neba.

Nova stranka.

V nedeljo se bodo zbrali v Florenci zastopniki tiste liberalne struje, ki s svojim voditeljem ministrom Sarrochijem, podpirajo fašizem. Vršil se bo

pripravljalni sestanek za kongres nacionalno liberalne stranke, ki bo stem popolnoima pretrgala vse vezi z njeno matico liberalno stranko pod vodstvom Salandre.

Tolminsko prosvetno okrožje.

Prosvetno okrožje Tolmin sporoča vsem okoliškim bratskim društvom, da prirede podpisana društva dne 19. 26. aprila in 3. maja javne prireditve. Vsa sosedna društva so zato naprosena, da se na to ozirajo.

Društvo Ljubinj vprizori dne 19. aprila ob 3. uri pop. na Ljubinju »Miklovo Zalo«.

Društvo Zatočin dne 26. aprila ob 3. uri pop. v Zatočini: Janez Jalen, »Srenja«.

Društvo Poljubinj dne 3. maja ob 3. uri pop. v Poljubinju: Janez Jalen, »Dom«.

Vsa društva so obenem vabljeni k vsem prireditvam.

Okrožni predsednik.

Skrivni Trockij.

O bivšem vrhovnem poveljniku ruske rdeče armade Levu Trockem se širijo zadnje dni sila raznovrstne govorice. Ko se je sprl s trojico svojih najvplivnejših nasprotnikov, Zinovjevom, Stalinom in Kamenjevem, so ga pošiljali med Japonce kot boljševiškega poslanika. Pa se mu ni dalo iti; raje je šel kot bolnik na sveži zrak na Krim. Nato so planili njegovi nasprotniki v svet z novico, da so ga umorili. Zadnje vesti iz Rusije se pa glasijo, da bo postal, če ne predsednik, pa vsaj podpredsednik sveta ljudskih komisarijev, t. j. ministerskega zbora. Res zagoneten človek.

Zanimiva pravda.

Neko nemško sodišče je obravnavalo zanimiv slučaj. Sodnik je moral razsoditi ali sme mož odpirati pisma, ki prihajajo na njegovo ženo ali ne. Na podlagi raznih zakonskih določb je sodnik razsodil, da ne sme, sicer zapade kazni. Pač pa sme pismo raztrgati ali obdržati, ker po zakonu ne obstoja tatvina med možem in ženo. Če pa vladajo med zakonca dobri odnosi, se odpiranje pisem ne smatra za tako hud prestop. Krščanski duh naj pride med zakonce, pa se ne bo treba sodniku vtikati v razmere med možem in ženo.

Ubogi rudarji!

Kolikokrat smo že pisali o raznih nesrečah v rudnikih. V Saarskem okrožju se je zopet pripetila strašna nesreča. Zjutraj je šlo na delo 80 rudarjev. Spuščali so se z dvigalom (lift) v rov. Pri tem so pa odjenjale vezi in vseh osemdeset rudarjev se je pogreznilo v 140 metrov globoki rov. Vse zmečkane so spravili na svetlo.

V nekem rudniku v Edinburgu na Angleškem je zalila voda vse rove. Rudarji so po večini ubežali smrti. Le 33 mož se ni več moglo rešiti. Voda stalno narašča. Rešiti jih ne morejo več, ker se razvijajo ob vходу strupeni plini. Vseh trintrideset je že posvečenih smrti. Njih žene in otroci molijo in vpijejo pred vhomom v rudnik, da se kamenom smilijo. Res, grozno življenje ljudi, ki se pod zemljo pehajo za skorjo kruha.

Zopet v starem veku.

Dandanes se bahamo, da so minili časi starega veka, ko je bilo suženjstvo nekaj čisto navadnega. Ali smo pa res tako napredni? Poglejmo! V Beogradu n. pr. so prišli na sled lopovom, ki so dovajali mlada dekleta v javne hiše, v suženjstvo. V Budimpešti so na policiji dognali, da je tekom letošnjega leta izginilo neznano kam nad 1200 oseb, po večini deklic. Kakšna je njih usoda si lahko mislimo. V Berlinu so pa ujeli več agentov izborna izpeljane mednarodne družbe za prodajo mladih deklet. Pa pravijo, da ni več suženjstva!

Leto nesreč?

Ni skoro lista, ki bi ne poročal o povodnih, potresih, ciklonih, rudniških nesrečah in požarih. Zdi se, da je letošnje leto prav posebno bogato samih nezgod. Poleg stoterih drugih pripetile širom sveta, je tudi 100 vojakov nemške deželne brambe utonilo. Ko so korakali pri vojaških vajah čez reko Wesero, se je most udrl in cela četa vojakov, ki je ravno prehajala čez reko, je našla svoj grob v valovih.

Ženitev.

Belgijski prestolonaslednik se te dni mudi v Bordigheri, kjer sta na letovišču tudi kraljica Helena in njena hči Mafalda. S tem v zvezi poročajo vsi časopisi, da se bo kmalu obhajala ženitev med italijansko princesinjo Mafaldo in belgijskim prestolonaslednikom.

Neznan dobrotnik.

Neki neznanec je poslal mestni bolnišnici v Genovi znesek 15 milijonov lir v dar z naročilom, naj sezdajo za ta denar otroško bolnišnico. Svojega imena ne izdati. Takih »stricev iz Amerike« je malo.

Boj med človekom in zverjo v Indiji.

Po uradnih seznamih je dognano, da je lansko leto umrlo v Indiji 18.980 oseb vsled kačjega pika ali ker so jih zverji raztrgale. Najbolj nevarne so kače, za temi pa tigri. Vendar jih je vedno manj, ker jih lovci neusmiljeno preganjajo.

Računarji.

Na svetu je vse polno ljudi raznih vrst, ki se bavijo tudi s takimi stvarmi, ki niso baš neobhodno potrebne za življenje. Našli so se učenjaki, ki so računali, da se Alpe vsako leto ponižajo za 1 milimeter. Če vemo, da je najvišji vrh v Alpah visok 4000 m, potem bomo čez 8 milijonov let gledali tam, kjer so danes alpski vrhovi, le raven svet. Učenjaki naj pa še stultajo, kdo bo takrat to videl!

Ženske pahljače.

Malo je znano ženskim gizdalinkam, da so pahljače, ki postajajo zopet moderne, doma iz Kitajske. Okrog l. 1000 po Kr. so darovali cesarju dva krasna ptička; ko sta mu na nagloma poginila je zelo žaloval. Da bi imelo njegovo veličanstvo vsaj krasno ptičje perje, so ptička oskubili in vdelali perutnice v lesene palčice. Tako je nastala prva pahljača. Še danes so glavni izvozni predmet iz Kine.

Razvetljenja so potrebni!

Na Angleškem se je zbral klub ljudi, ki ne vedo, kaj bi počeli; zato so sklenili, da bodo kradli Bogu in ljudem čas na poseben način. Določili so, da se bodo vsak teden sestali in pri teh sestankih si bodo morali člani vsakokrat izmisliti novo vrsto sira. V tem »sirarskem« klubu se je najbolj proslavil član, ki je predlagal sir napravljen iz mleka morskih sov. — V Milanu pa zborujejo tudi neki trčeni ljudje, ki so sklenili, da

ne bodo nič več spali. Za pametno delo naj primejo, pa ne bo treba onim jesti takega sira, ti bodo pa z veseljem hodili spat.

Univerza pod Oljsko goro.

Prvega aprila je lord Balfour slovesno otvoril prvo judovsko vseučilišče. Zgrajeno je ob vznožju Oljske gore in ima krasen razgled na Mrtvo morje in jeruzalemski tempelj. Na tem tudi za Jude zelo svetem kraju bodo torej mladi Židje zajemali vso modrost. Judje tudi hočejo, da bi tu postalo središče vse židovske kulture. Mnogo bogatih judovskih družin se je že nastanilo v Palestini in skuša dobiti ves vpliv v sveti deželi v svoje roke. Proti tem judovskim nameram živahno protestirajo vsi arabski in krščanski listi, a Angleži se za to bore malo zanimajo, ker denar je denar in tega imajo Judje največ.

Socialni vestnik.

Delavske organizacije.

Minuli so tisti časi, ko so delodajalci pritiskali na delavca, da je moral za nje izžeti iz sebe zadnjo srago krvi. Danes stoji po vsem svetu nasproti organiziranemu kapitalizmu organizirano delavstvo. Poedinec se v obeh taborih izgublja; dandanes veljajo le skupne pogodbe, le skupno izsil delavstvo svoje pravice od onega tabora, ta pa zamore le, če nastopi skupno, upogniti še bolj delavce. Zato bo boj med tema tabornama trajal, čeprav se bo v tej ali oni točki dosegel kak sporazum. Mir bo zavladal le takrat, ko bo i delavstvo soudeleženo na dobičku podjetja, ko bo tudi ono solastnik strojev in surovin. Tedaj zgineta obe stranki sami po sebi.

Pa pustimo ta razmišljanja, ki bi postala silno dolga, če bi jim hoteli priti do dna; oglejmo si moč delavskih organizacij v posameznih državah. Število organiziranih delavcev daleko prekaša ono iz predvojnne dobe. Edino Nemčija in Avstralija sta nazadovali, ker je antanta tako pritiskala na industrijo, da je mnogo obratov prenehalo in je bilo s tem vred dosti delavcev prisiljenih, da se lotijo drugega posla. A še vedno je Nemčija prva med državami, ki imajo najmočnejše delavske organizacije. Preko trinajst in četrto milijona delavcev je organiziranih. V njih živi krepka razredna zavest, kar je tudi pogoj za demokratično usmerjenost nemške države. Anglija ima 5 milijonov 400.000 organiziranih delavcev. Zedinjene države pa 4 milijone. V Italiji jih je nekaj nad 3 milijone, v Franciji okroglo 2 milijona, v Kanadi preko tri četrto milijona, v ostalih državah so te številke manjše. Rusija tukaj ni všteta.

Da pa ne pride delavski razred kljub močni razredni zavesti do večjih uspehov, je kriva dosti razcepljenost delavskih organizacij in sebičnost raznih voditeljev.

Uradništvo v Italiji

Ker se pripravljajo nove določbe o uradnikih, so napravili seznam vseh državnih uradnikov in koliko plače

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo, da je dne 2. aprila 1925 ob 11. uri zjutraj umrl nagle in nesrečne smrti, naš soprog, oče in tast

Golob Izidor

v starosti 47. let

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto popoldne.

Solkan, dne 3 aprila 1925.

Golob Marija, soproga;
Cili Bitezničnik, hči; Dr. I. Bitezničnik, zet.

Širite „Goriško Stražo“!

IZVANREDNA PRILIKA za novo-poročence. - Prodajam kompletno, najboljše ohranjeno pohištvo: spalna soba iz trdega lesu, kuhinjska oprema itd. po jako zmerni ceni. Slovenci, ne zamudite, da si ne ogledate. Proda se vse enemu kupcu, obtniku, gostilničarju, hotelirju. Redka prilika. — Naslov pove uprav. »Straže«.

Lloyd Sabauda.

Prihodnje vožnje:

v Severno Ameriko:

»Conte Verde« 30. april 1925.
Iz Genove v Njujork v 9. dneh;

v Južno Ameriko:

»Principessa Giovanna« 16. april 1925

»Tomaso di Savoia« 25. 4. 1925.
Iz Genove v Buones Aires 19 dni.

Izvanredna vožnja:

»Conte Rosso« 9. aprila 1925.
Iz Genove v Buones Aires v 13½ dneh.

v Avstralijo:

»Re d'Italia« 25. april 1925.

Informacije daje in sprejema prednaročila na vozne listke zastopnik

F. Rosich, Gorica,
Via Contavalle št. 4.

Književnost.

Zbrani spisi Ivana Cankarja.

Cvetno soboto izide prvi zvezek »Zbranih spisov« Ivana Cankarja, ki bo obelgal Erotiko prve in druge izdaje. Pesmi od l. 1892.—1898. in Vinjete. Uvod in opombe knjigi je napisal Izidor Cankar. V predgovoru pravi Nova založba, ki je knjigo izdala:

»Minilo je več kot četrto stoletje, odkar je izšla prva knjiga Ivana Cankarja; danes so njegova dela večinoma razprodana. Slovenska javnost je že dolgo želela izdaje njegovih zbranih spisov in Nova založba je ponudila dedičev, na bi jih založila, z veseljem sprejela, zlasti ker se je zavedala, da nam je Cankar v sedanjem hipu našega duševnega življenja potreben. Ivan Cankar ni bil samo naš najboljši prozaist, ki je uspešno stopil s svojo umetnostjo v mednarodno tekmo, marveč nam more tudi danes biti učitelj čistega in iskrenega umetniškega dela. Bil je nedosežen mojster slovenskega jezika in je danes in bo ostal večnoživa priča njegove moči in milobe, njegove lepote in upravi-

čenosti. V vseh mnogoterih menah svojega duševnega razvoja je bil vedno isti sovražnik hlimbe in laži, sebičnosti in vsake podlosti, prijatelj slabotnih in veledušnih ljudi, oznanjavec idealizma, ki prezira etične kompromise in s svojo vero v bodočnost tudi po razmerah premagan zmaguje. V izdajo smo prevzeli vse spise Ivana Cankarja, ki so bili doslej tiskani ali po njem za tisk pripravljeni, in jih hočemo objavljati po časovni vrsti njih postanka, a se vedno držati pesnikove zadnje redakcije. Tekst smo kljub razlikam in nedoslednostim pravopisa popravljali le tam, kjer ga je očitno bila pokvarila ali piščeva ali stavčeva pomota, a se ga drugače nismo dotikali; s tem smo hoteli ustreči tistim, ki tudi lepo književnost berejo z zgodovinskim čutom, in izpolniti pesnikovo naročilo: »Jaz hočem, da se vse tako natisne kakor sem napravil jaz, vse do najmanjše vejice.« Izločili pa smo iz zbranih spisov nezaokrožene fragmente in ona mladostna dela, ki jih pesnik sam ni hotel objaviti, ker se zdi, da za tako izdajo, kakor tudi za izdajo njegove korespondence, čas še ni goden.

Naslednji zvezki se bodo hitro vrstili za prvim. Zbrani spisi so tiskani na izvrstnem papirju, so tipografsko krasno izvršeni in opremljeni z reprodukcijami pesnikovih rokopisov. Prvi zvezek obsega nekaj nad 370 strani in stane vezan v polusnje 76 Din, v polplatno 60 Din in broširan 50 Din.

Nova knjiga o Mariji

bo mogla, kakor je bilo naznanjeno, služiti tudi kot šmarnično berilo, ker je razdeljena na 31 poglavij (31 dni). Po svojih tehtnih in temeljnih sestavkih — sodelovali so naši najboljši delavci na verskoprosvetnem polju — je knjiga namenjena vsem našim družbam in družinam, zlasti vsem vzgojiteljem in buditeljem slovenskega ljudstva, posebej naše mladine. Vsa knjiga diha samo ljubezen, mogla bi se imenovati tudi knjiga o ljubezni. Tudi oblikovno bo knjiga lepa, ker je spomin na sveto leto in spomin na prvi slovenski Marijin kongres. Vsebinsko pa bo obsegala pet oddelkov: I. Temelji Marijinega čiščenja; II. Bistvo Marijinega čiščenja; III. Sadovi Marijinega čiščenja; IV. Pota Marijinega čiščenja; V. Apostoli Marijinega čiščenja. Vsak oddelek vsebuje po šest govorov; v dodatku sta še dva in kratki pomembni »Spominski listi« o kongresu, brez sleherne enodnevnosti slovesnostne navlake, bodisi v besedi, bodisi v

NAZNANILO.

ADRIA ČEVLJI!

Čevljarska Zadruga v Mirnu sporoča, da je založila svojo prodajalno v **Gorici Corso Verdi 32** ter komisijske zaloge po deželi s poletnimi čevlji in sandali.

V **Goriški prodajalni** je vedno največja izbira vseh vrst čevljev spičastih, američanskih in raznih drugih oblik, ter iz raznih vrst črne in barvane kože. Posebno je v tej prodajalni veliko vrst ličnih in trpežnih čevljev za otroke. Razprodano blago se dopolnjuje iz tovarne v Mirnu trikrat na teden tako, da so vedno vse številke velikosti posameznih vrst na razpolago. V zalogi ni nobenih zastarelih čevljev ampak samo svež izdelek. — — — — —

Z ozirom na bodoče **Velikonočne praznike** je v prodajalni Čevljarske Zadruga, **Gorica Corso Verdi 32** pomnožena izbira čevljev ter je ta prodajalna založena z novimi tipi čevljev za vsak stan in starost.

Cenjene odjemalce vabimo, da si pred nakupom čevljev ogledajo naše zaloge, posebno zalogo v naši goriški prodajalni.

ČEVLJARSKA ZADRUGA V MIRNU.

Cassa di risparmio

unita al Monte di Pietà di Gorizia
di fondazione Conte Thurn - - -

Goriški mont

(Hranilnica)

Ustanovljen 1831

Sedež Via Carducci 2

Operacije zavoda.

Hranilne vloge in vloge na tekoči račun. — Posojila na nepremičnine z eno zapadno dobo, s plačilom na obroke in z amortizacijo (obrestna mera 6%). — Tekoči računi z jamstvom na vknjižbe, menice in vrednostne papirje. — Posojila občinam in javno priznanim korporacijam. — Predujmi in posojila na vrednostne listine. — Nakup vrednostnih listin ter v tekočem polulete zapadlih odrezkov. — Eskomptovanje in reeskomptovanje menic (obrestna mera 7%). — Brezplačno izdavanje nakazil na »Banca d'Italia« in na »Istituto di Credito delle Casse di Risparmio Italiane v Rimu.« — Navadna hramba ter uprava vrednot. — Sodni pologi.

Konfekcijska tvrdka

Giusto Vuga & Co

Corso Verdi 38

GORICA

Telefon št. 132

vabi slav. občinstvo na ogled svojih skladišč v povečani trgovini, da se prepriča o velikan-ski izberi damske, moške, deške in otroške konfekcije, o zmernih cenah ter o solidni in točni postrežbi.

Poseben oddelek moških klobukov svetovne znamke G. B. Borsalino fu Lazzaro, Alessandria. Prvovrstna krojačnica za dame, gospode in častnike pod nadzorstvom sodruga A. Gachet.

slik. Knjigo bo krasilo petero večjih značilnih in sedmero manjših Marijinih podob oziroma vinjet. Tako je prišlo, da izdaja ne bo prav cena (Din 50), vendar pa dokaj cenejša kakor druga dela te vrste in oblike. Delo izide še pred začetkom meseca maja. Naroča se v Osrednji pisarni Marijinih družb, v Ljubljani, Poljanski nasip 10.

Damir Feigel: Domače živali.

Splošna knjižnica zvezek 37. V Ljubljani 1924. Založila Zvezna tiskarna in knjigarna. Strani 72. Cena broš. Din. 10.— vez. Din. 15.—.

Rado Murnik — Fran Milčinski (ali Fridolin Žolna) — Damir Feigel: to je triperesna detelja naših priznanih slovenskih humoristov. Spisi vseh teh treh pisateljev so v našem narodu kaj priljubljeni: vsi se odlikujejo z lepim, čistim, gladkim jezikom in z zdravim pristnim humorjem. Posebne vrste humorističen spis je zadnja Feiglova knjiga: »Domače živali«, ki je pravkar izšla kot 37. zvezek Splošne knjižnice. V obliki prirodopisne knjige opisuje naš goriški rojak Damir Feigel v tej knjigi domače živali na posebno šaljiv in šegav način. Vsled duhovitih besednih iger in vsled presenetljivih zvez resnega s šaljivim, ne pride bralec iz smeha. S skronimi sredstvi, opisujoč domače živali, brez pretirane drastike in neokusnih burk, zabava ta knjiga od početka do konca. Kdor ima zdrav humor in bere rad gladko slovensko besedo ta naj seže po tej knjižici — cena je izredno nizka: 10 Din. broš. 15 Din. vez.; nikomur ne bo žal, da je to storil. Večkrat bo potem še rad zopet vzel knjigo v roke in jo zopet in zopet prebiral; vsakokrat mu bo nudila neskajen užitek. Knjižica se dobiva pri založnici Zvezni knjigarni v Ljubljani in po vseh drugih knjigarnah.

Pozdravi fantov - vojakov in naših izseljencev.

Iz Turina.

Slovenski fantje tretjega alpskega polka v Turinu pošiljamo iskrene pozdrave in voščila za velikonočne praznike našim staršem, sestram, bratom, dekletom in fantom ter čitateljem »Goriške Straže«. — Posebno pa se priporočamo letniku 1905, da bi nas kmalu prišel nadomestovat. — Vižintin Jožef iz Mirna, Melan Franc iz Kobarida, Kogoj Ignacij iz Stopnika, Lapanja Karlo iz Ponikev, Mučič Karlo iz Štandreža pri Gorici, Račnar Franc iz Starega sela, Močnik Alojz iz Trbenče.

Iz Benetk.

Pozdrave pošiljajo tudi fantje iz Benetk pri težkem topništvu: Rupnik Franc iz Ledina nad Idrijo, Bajc Franc iz Vižen pri Vipavi, Saladin Stefan iz Trebeša pri Levpi.

Iz Luxenburga.

Naša čitatelja Ivan Medvešek iz Plavi in Mavrič Franc iz Prilesja pošiljata pozdrave iz Pelange-a v Luxemburgu. Pravita, da sta za enkrat še edina Slovenca tam a upata, da pridejo v aprilu še drugi za njima. Kot je iz pisna razvidno se jim razmeroma še dobro godi. Tudi mi jima pošiljamo pozdrave in velikonočna voščila, naj bi v tujini našla srečo, če jo doma nista mogla.

Pozdrav iz Francije.

Rudarji iz Creutzvalda v Lotaringiji na Francoskem pošiljajo iskrene pozdrave bratom, sestram, znancom, prijateljem in starišem. — Obenem voščijo vesele velikonočne praznike. — Ciril Tušar, Vencelj Tušar, Vinčo Sedei, Iván Sinkovec, Peter Svetičič, Peternej Anton, Rojc Anton, Vencelj Eržen, Franc Celih, Mauri Ivan in še več drugih domačinov.

Listnica uredništva.

J. Z., M., Marijino Celje: Preveč osebno. Ne moremo prevzeti za take domače zadeve odgovornosti.

P. B., Šempas: Enako.

A. Z., Dolenje, Planina: Ker smo preobloženi z gradivom, moramo Vaš dops skrajšati na kratko poročilo.

Darovi.

Darovi za ponesrečence na Volčjdragi: g. dr. Aleksij Rojč 15 lir; dva uslužbenca 20 lir; Milanič Alojzij 1 lito; Šček Josip 25 lir; Poniž Benedikt in Augusta 10 lir; v Kristančičevi gostilni v Višnjeviku darovali domačini, ki so spremili k pogrebu pok. g. Katerino Sirk 25 lir. Srčna hvala! Denar pripravi!

Županstvo Sv. Lucija ob Soči naznanja, da se bo vršil letošnji velikonočni semenj na velikonočni ponedeljek dne 13. aprila 1925.

Valuta.

Dne 31. marca si dobil:

za 100 franc. frankov	129.—	do 129.50	Lir
za 100 belg. frankov	124.—	do 125.—	Lir
za 100 švic. frankov	465.—	do 468.—	Lir
za 100 češ.-slov. kron	71.50	do 72.—	Lir
za 100 dinarjev	39.05	do 39.35	Lir
za 1 šterling	117.45	do 117.65	Lir
za 1 dolar	24.50	do 24.60	Lir
za 1 zlato marko	5.80	do 5.90	Lir
za 100 avst. kron	0.0342	do 0.0350	Lir

Beneške obligacije.

Dne 31. marca: Srednji kurs L. 79.27, v Trstu 78.50; v Milanu 79.25, v Rimu 79.— L.

ČEVLJARSKI PRIREZOVALEC z večletno prakso tudi v trgovini z usnjem si želi stalnega mesta za krojenje ali kot prodajalec. Naslov pri upravnistvu.

GEOMETER EZIO COLETTI — GORICA se je preselil v svojo pisarno v Via Barzellini 2. Posluje v Kanalu vsak petek. V uradu sodeluje dr. Alojzij Jasnič, zapriseženi tolmač.

BABICA se priporoča cenj. občinstvu v Solkanu in okolici; na željo tudi zdravniška oskrba. Tajnost zadržana. — Avgusta Bitežnik, Solkan, ulica sv. Štefana (pri cerkvi).

PRILETNA GOSPODIČNA, resna, z znanjem slovenskega, italijanskega in nemškega jezika išče primerne službe; izučena nekoliko v trgovini, gre tudi na deželo. Naslov pri upravi.

Prodajam

krasne cerkvene orglje z 12 registri. Orglje si vsakdo lahko ogleda pri IVANU KACINU, Gorica, Piazza Tomaseo (ex Piazzutta šte. 29.)

Semena: Domača črna triletna detelja; lucerna, trava mešanica z detelja, krmilna pesa nemška „Mamuth“ in „Eckendorf“ čebulkov in vsa semena dobite v trgovini **Josipa Muniha - Sv. Lucija.**

HIŠA, PRIPRAVNA ZA ROKODELSKO OBRT v Gaberju št. 9 pri Stanjelu je na prodaj po nizki ceni.

Zahvala.

S potrtim srcem naznanjamo vsem prijateljem in znancom, da je dne 27. marca umrl naš nad vse ljubljeni sin, oziroma brat v starosti 19 let

Alojzij Schlegl.

Obenem se zahvaljujemo vsem, ki so prišli v tako obilnem številu pokropiti našega predragega in spremili na njegovi zadnji poti. Posebno pa se zahvaljujemo pevskemu zboru iz Šturij za ganljive žalostinke pred hišo žalosti, v cerkvi in pri grobu, izob. društvu iz Šturij in Ajdovščine, ki sta pripomogli, da se je izvršil pogreb na tako lep in dostojen način. Bog plačaj! Šturije, dne 29. marca 1925. **Žalujoča družina Schlegel.**

Modni salon.

OTTILIA CALLIGARIS

Največja izbira klobukov za

— gospe in gospodične. —

— Lastna delavnica. —

GORICA, V. Mameli 4 (prej via Scuole)

Röntgenologični zavod

za zdravljenje in diagnostiko

primarija Dr. A. DE FIORI

V GORICI, CORSO VITT. EM. III. št. 14

SPREJEMA OD 9 - 12 IN 2 - 4

Cenjenim odjemalcem, pekovskim mojstrom, slaščičarjem in občinstvu naznanjem, da **glavno zastopstvo in zalogo za goriški okraj**

Drožja - (fece) iz dobroznane tovarne „DISTILLERIE DI MILANO“ imam vedno v isti ulici Oberdan (za kasarno) na dvorišču gostilne „pri Luni“.

V zalogi imam tudi opeko za peči, velikost 30 X 30 cm, iz Nemčije, stekla (z vdelano mrežo), potem razne potrebščine in blago za pekovo obrt, kot diamant itd.

V okolico razpošiljam potom korijer in vlakov.

Marcello Bratuš.

Peki, slaščičarji in trgovci!

Destilacijska tovarna Miani, Videm - Červinjan

priporoča **DROŽJA** (fece svojo zalogo za pecivo)

(Patent Mautner, Dunaj) — Najboljši izdelek.

Za goriški okraj je zaloga pri pekovskem sindakatu (v GORICI Piazza della Vittoria (na Travniku) 16 (znotraj).

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici

Corso Verdi „Trgovski Dom“

Telefon št. 50 — Brzjavni naslov: Ljubljanska banka

Delniška glavnica	CENTRALA	Rezerva S H S
in rezerve:	LJUBLJANA	Din.
Din. 50,000.000		10,000.000

Podružnice: Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metkovič, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje: na vložne knjižice po čistih 4% (davek plača banka sama). Na tekoči račun ter proti odpovedi najbolje po dogovoru.

Sprejema tudi dinarske vloge in jih obrestuje najugodnejše. — Izvršuje denarna nakazila na tu in inozemstvo. — Nakupuje in prodaja svakovrstne valute, vrednostne papirje in srečke.

Plača vedno priznana najvišje dnevne cene za obveznice vojne odškodnine (bone).

Izvršuje sploh vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantneje.

Odlukovana pekarna
in slaščičarna
JAKOB BRATUŽ
ulica Mameli št. 6
(prej Scuole).

Prvovrstne velikonočne pince, potice, gubance le s prvim domačim maslom delane dobite v —
odlikovani pekarni in slaščičarni J. BRATUŽ
Gorica, ulica Mameli 6 (prej Šolska ul.)

Novo preurejena
slaščičarna Bratuž
ulica Mameli št. 6
(prej Scuole).